

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: A. R., nar. X, státní příslušnost X
t.č. pobytem X

zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 6, Ostrava

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského
kraje, se sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2020, č. j. KRPB-9142-13/ČJ-2021-060022-Z,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava **se p ř i z n á v á** odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 60 dní od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost zajištění žalobce za účelem jeho předání podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“ či „Dublin III“). Žalobce byl zajištěn podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba zajištění byla podle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců stanovena v délce 32 dnů. V době rozhodnutí o zajištění se jednalo o následující státy, kam mohl být žalobce předán, a to Maďarsko, Rakousko, Německo, Itálie nebo Rumunsko.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že realizovatelnost účelu byla nedostatečně posouzena s ohledem na možnost jeho předání do Maďarska. Žalovaný totiž zcela opomněl judikaturu Nejvyššího správního soudu, týkající se nemožnosti předání do Maďarska, a to právě s ohledem na specifika azylového systému v Maďarsku a systematické nedostatky, které činí vydání do Maďarska za účelem azylového řízení nepřípustným. Žalobce rovněž odkázal na příloženou statistiku „Dublinské řízení podle členských států EU v listopadu 2020“ a „Dublinské řízení podle členských států EU v prosinci 2020“ podle nichž se transfery do Maďarska neprovádějí. V řízení o zajištění je přitom třeba se zabývat reálností dosažení účelu zajištění. Ze statistik za poslední období však vyplynulo, že úspěšnost předání do Maďarska byla rovna nule, a tedy lze s opatrností uzavřít, že i v dalším období neexistuje rozumná šance na realizaci účelu zajištění. K systémovým nedostatkům dle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III žalobce odkázal na zprávu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky „Hungary As a Country of Asylum“ z května 2016. Výše zmíněné informace jsou stále relevantní a jsou i podrobně popsány i v dokumentu Aida Country Report: Hungary.

III. Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve vyjádření zejména uvedla, že otázce případné existence systémových nedostatků v příslušném členském státě se věnuje Ministerstvo vnitra při rozhodování ve věci mezinárodní ochrany. Na základě posouzení otisků prstů žalobce prostřednictvím Eurodac bylo zjištěno, že v minulosti požádal o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku, Rakousku, Německu, Itálii a Rumunsku. Nebyl tedy zajištěn za účelem předání jen do Maďarska, ale přicházely v úvahu i další 4 státy. Žalobce ani během správního řízení nesdělil žádné konkrétní výhrady k některému z členských států, jde-li o nedostatky azylového systému. Žalovaná v době rozhodování o zajištění neměla žádné pochybnosti o úrovni azylových systému jednotlivých členských států, přičemž ani žalobce sám tuto námitku

v řízení nevznsl. Žalovaná závěrem uvedla, že dne 5. 2. 2021 přijalo svou odpovědnost Rumunsku a zaslalo souhlas s přijetím žalobce zpět na své území.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba **není důvodná.**
5. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
6. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jednání jako nezbytné.
7. Soud k věci předně uvádí, že podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.
8. Podle čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (Úřední věstník Evropské unie 2012/C 326/02) nesmí být nikdo mučen ani podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.
9. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že nezbytným předpokladem pro rozhodnutí o zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců je úvaha zajišťujícího správního orgánu o tom, zda je vůbec možná realizace účelu, pro který má být cizinec zajištěn (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, čj. 1 As 12/2009-61, č. 1850/2009 Sb. NSS). Tento názor byl správními soudy dále rozveden ve vztahu k zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců za účelem předání podle nařízení Dublin III. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 91/2016-27, na který odkazuje sám žalobce, tak vyplývá, že „[p]ři posuzování otázky zákonnosti zajištění cizince za účelem předání do státu příslušného pro vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu je správní orgán povinen zahrnout do svých úvah i otázku faktické a právní uskutečnitelnosti takového předání. Musí se proto zabývat i tím, zda nejsou v případě státu, do nějž má být cizinec předán,

naplněna kritéria podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Zajištění osoby totiž představuje významný zásah do jejích práv a svobod a může být realizováno nejen za podmínky, že to umožňuje zákon, ale také pouze v případě, že je to nezbytné k naplnění zákonem stanoveného účelu tohoto opatření. Řízení o zajištění je přitom správním řízením, v němž má být účastníku z moci úřední uložena povinnost, proto je správní orgán podle § 50 odst. 3 správního řádu, povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti, svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Případnou existencí systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v zemi, kam má být cizinec předán se proto správní orgán musí zabývat vždy z úřední povinnosti.“

10. V této souvislosti zdejší soud upozorňuje na to, že předmětem napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o zajištění za účelem předání podle nařízení Dublin III obecně, je omezení, respektive zbavení, osobní svobody cizince, nikoliv jeho předání, o kterém se rozhoduje samostatným rozhodnutím, které je soudně přezkoumatelné. Povinností zajišťujícího správního orgánu tak sice je zabývat se možností realizace účelu, pro který má být cizinec zajištěn, avšak nikoliv otázku realizace tohoto účelu definitivně vyřešit. Tato povinnost přitom míří zejména na situace, kdy je vzhledem ke skutkovým okolnostem případu již v době vydání rozhodnutí o zajištění zjevné, že účel zajištění nebude moci být realizován. Z pozdější judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že zajišťující správní orgán není povinen se k otázce systémových nedostatků vůbec vyjadřovat, pokud 1) to cizinec ve správním řízení nenamítne, 2) zajišťující správní orgán dospěl k závěru, že azylové řízení ve státě předání netrpí systémovými nedostatky, a 3) nejsou důvodné pochybnosti o tom, že azylové řízení státu předání má systémové nedostatky (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS).
11. Zákodárce svěřil pravomoc rozhodnout o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ministerstvu, nikoliv žalované [viz § 8 písm. b) a c) zákona o azylu]. Žalovaná má v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu (§ 129 zákona o pobytu cizinců). Jakkoliv tedy mají orgány policie pouze pomocnou úlohu, a proto neshromažďují takové podklady, jako ministerstvo, musí žalovaná při posuzování naplnění účelu zajištění vycházet z obecně známých skutečností o nedostacích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti a také z výpovědí zajištěných cizinců. Ve sporných situacích je pak povinna si podklady potřebné pro posouzení této otázky vyžádat. Pokud by stěžovatel uplatnil námitku systémových nedostatků vůči státu, do kterého má být předán v rámci řízení před správním orgánem, a správní orgán by se s takovouto námitkou v rozhodnutí o zajištění nevypořádal, bylo by jeho rozhodnutí zatíženo nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Jakkoliv je dublinský systém založen na principu, že žadatel má právo na věcné posouzení své žádosti o udělení mezinárodní ochrany pouze v jednom členském státě EU, může žadatel takovou námitku uplatnit vůči všem státům, které vzhledem k okolnostem věci připadají v

daný okamžik hypoteticky možné jako státy příslušné k jeho přijetí. V době zajišťování cizince totiž nemusí být ještě postaveno na jisto, do kterého z členských států bude cizinec následně předán. Bude-li otázka systémových nedostatků v azylovém řízení namítnuta poprvé až v žalobě proti rozhodnutí o zajištění, bude obecně platit, že krajský soud si v takovémto případě nejprve musí učinit úsudek o důvodnosti této námitky. Dospěje-li k závěru, že o existenci systémových nedostatků panují ve vztahu ke konkrétnímu případu důvodné pochybnosti, bude namíste rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Dospěje-li soud k závěru, že systémové nedostatky jsou v konkrétním případě skutečně naplněny, rozhodnutí správního orgánu zruší pro nezákonnost (k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS).

12. Soud souhlasí se žalovaným, že v následujících státech, které připadají v úvahu pro předání žalobce, a to Itálie, Německo, Rakousko a Rumunsko se nevyskytují systémové potíže či nedostatky v azylovém řízení, ale jedná se o demokratické státy s fungujícím právním systémem spojeným s dodržováním práv žadatelů o mezinárodní ochranu, včetně fungujícího zdravotnictví (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 86/2020-20 ze dne 11. 6. 2020). V případě žalobce se ani nejedná o zranitelnou osobu (nezletilý, zdravotně postižený apod.). Soudu je pak známo, že současná judikatura mezi problematické země z pohledu systémových nedostatků zařadila také Maďarsko (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22). Žalobce žádnou námitku existence systémových nedostatků v řízení před žalovanou neuplatnil a uplatnil ji až v žalobě. Lze jistě připustit, že se žalovaný měl existencí možných systémových nedostatků v Maďarsku zabývat podrobněji a potřebné podklady si vyžádat. V posuzovaném případě však nelze odhlédnout od toho, že existence systémových nedostatků v Maďarsku byla poprvé zmíněna až v žalobě. Již v okamžiku podání žaloby však bylo zřejmé, že dne 5. 2. 2021 Rumunsko přijalo svoji odpovědnost a zaslalo souhlas s přijetím žalobce jako žadatele o mezinárodní ochranu zpět. Do správního spisu je totiž založeno Oznámení o průběhu řízení podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 8. 2. 2021, z něhož shora uvedená skutečnost plyne. Soud se proto zaměřil na zjištění případné existence systémových nedostatků v Rumunsku. S otázkou, zda jsou v Rumunsku v řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně zacházení se žadateli o ni, přítomny takové systémové nedostatky, které by vedly k aplikaci článku 3 odst. 2 nařízení Dublin III, se Nejvyšší správní soud již vypořádal v rozsudku ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018 – 20. Zde uzavřel, že z obecně známých informací, ani z informací předkládaných stěžovatelem v onom řízení, které se stejně jako nyní týkaly údajných nedostatků rumunského sociálního systému a integračních programů, nelze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopné zajistit adekvátní podmínky žadatelům o mezinárodní ochranu, a že by tedy bylo namíste aktivovat článek 3 odst. 2 nařízení Dublin III. K týmž závěrům dospěl kasační soud např. také v nedávných usneseních ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019 – 30, nebo ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 Azs 347/2019 – 56, v nichž se přijatelností kasační stížnosti zabýval na půdorysu téměř identických tvrzení, byť jiných stěžovatelů. Soud k věci uvádí, že žalobce neuváděl nic, by nasvědčovalo tomu, že se v mezidobí od vydání

citovaného rozsudku č. j. 2 Azs 33/2018 – 20 a navazujících usnesení situace v Rumunsku podstatně změnila, tj., že by nastaly skutečnosti, které by mohly dosahovat intenzity mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2019, č. j. 9 Azs 236/2019 - 28).

13. Soud tedy k věci závěrem uvádí, že žalovaný se sice měl podrobněji vypořádat s případnou existencí systémových nedostatků v Maďarsku, neboť byly obecně známy dřívější nedostatky azylového systému. Současně však dospěl k závěru, že toto pochybení žalovaného nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť již v okamžiku podání žaloby a následně i při rozhodnutí soudu bylo zřejmé, že žalobce bude předán do Rumunka, kde nebyly přítomny takové systémové nedostatky, které by vedly k aplikaci článku 3 odst. 2 nařízení Dublin III.
14. S ohledem na výše uvedené neshledal soud žalobu důvodnou.

V. Náklady řízení

15. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.
16. Ustanovený zástupce vyčíslil svoji odměnu a žádá částku ve výši 6 800 Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Tarifní hodnota úkonu podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí 50 000 Kč. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto podle § 7 bodu 5 advokátního tarifu činí 3 100 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč. Krajský soud se s takto uplatněným vyčíslením nákladů ztotožňuje, protože plně odpovídá použitelným právním předpisům i skutkovým okolnostem věci. Proto je v souladu s tímto vyčíslením ustanovenému zástupci přiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 18. března 2021

JUDr. Petr Polách, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. K.